

Đào tạo nhân lực ngành kế toán tại Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Vinh trong bối cảnh ứng dụng trí tuệ nhân tạo vào công tác kế toán

Trịnh Hồng Ly, Nguyễn Thị Hà An*

*Phòng Kế toán – Tài chính, Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Vinh

Received: 16/9/2024; Accepted: 4/10/2024; Published: 15/10/2024

Abstract: Artificial Intelligence (AI) can do many of the daily professional tasks of accounting staff. However, this is only a support tool and cannot replace humans. In fact, AI taking on routine tasks will help accounting staff, enhance their consulting role, focus on the improvement process, control costs and information. AI is also an opportunity for accounting staff to redefine their role and create more value. In order to use AI as a powerful support tool rather than becoming a risk of replacing the work of accounting staff, training and providing basic knowledge and soft skills in the context of applying artificial intelligence to accounting work for accounting staff at universities is very urgent.

Keywords: Human resources, AI

1. Đặt vấn đề

Trí tuệ nhân tạo (AI) có thể làm nhiều công việc chuyên môn hằng ngày của nhân lực ngành kế toán. Tuy nhiên, đây chỉ là công cụ hỗ trợ và không thể thay thế con người. Trong thực tế, việc AI đảm nhiệm những công việc thông thường sẽ giúp nhân lực ngành kế toán, nâng cao vai trò tư vấn, tập trung vào quá trình cải thiện, kiểm soát chi phí và thông tin. AI cũng chính là cơ hội để nhân lực ngành kế toán định nghĩa lại vai trò của mình và tạo ra nhiều giá trị hơn. Để sử dụng AI trở thành công cụ hỗ trợ đắc lực chứ không trở thành nguy cơ thay thế công việc của nhân lực ngành kế toán thì việc đào tạo, cung cấp kiến thức nền, kỹ năng mềm trong bối cảnh ứng dụng trí tuệ nhân tạo vào công tác kế toán cho nhân lực ngành kế toán tại Trường đại học là điều rất cấp thiết.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Cơ hội và thách thức đối với nhân lực ngành kế toán trong bối cảnh ứng dụng trí tuệ nhân tạo vào công tác kế toán

Trí tuệ nhân tạo (AI) đang dần thay đổi cách thức vận hành của mọi ngành nghề nói chung và công tác kế toán nói riêng. Với khả năng xử lý thông tin chính xác, làm việc trên dữ liệu lớn, AI góp phần giảm thiểu sai sót, bên cạnh đó nâng cao hiệu quả phân tích dữ liệu. Sự kết hợp giữa trí tuệ con người và sức mạnh của AI hứa hẹn sẽ đưa công tác kế toán lên một tầm cao mới, góp phần thúc đẩy sự phát triển của các doanh nghiệp và nền kinh tế. Vì vậy, điều này đặt ra những yêu cầu mới về năng lực cho nhân lực ngành

kế toán cũng như đào tạo nhân lực ngành kế toán:

Cơ hội:

Tăng năng suất lao động: Ứng dụng AI vào các phần mềm kế toán nhằm giúp tự động hóa những công việc có tính chất lặp đi lặp lại như nhập liệu, xử lý các chứng từ, tạo báo cáo tài chính theo quy định, phân tích dữ liệu và xử lý hóa đơn. Một số phần mềm ứng dụng AI giúp tự động hóa việc nhập dữ liệu từ các nguồn khác nhau như hóa đơn, phiếu thu, phiếu chi và còn có thể phân loại, xử lý và lưu trữ chứng từ tự động, thông minh.

- Phân tích dữ liệu sâu sắc hơn: Ứng dụng công nghệ AI để phân tích dữ liệu đang tạo nên một cuộc cách mạng trong nhiều lĩnh vực. Các dữ liệu được tập hợp chi tiết hơn, từ nhiều nguồn khác nhau và quy mô mẫu lớn hơn so với trước đây. Công nghệ AI giúp xử lý dữ liệu bằng cách làm sạch, chuẩn hóa và biến đổi dữ liệu thô thành những thông tin có ý nghĩa. Sử dụng các thuật toán phức tạp để tìm kiếm các mẫu, xu hướng và các mối liên kết ẩn giữa các dữ liệu và các khối dữ liệu với nhau. Từ đó, AI giúp đưa ra các quyết định, nhận định tài chính dưới góc độ tổng quát và đa chiều hơn.

- Phát hiện gian lận hiệu quả hơn: AI có khả năng phát hiện các hành vi bất thường trong giao dịch và đánh giá rủi ro một cách hiệu quả nhờ vào các thuật toán học máy cũng như việc phân tích dữ liệu lớn nhằm ghi nhận các lỗi có tính hệ thống đã từng diễn ra trong lịch sử các giao dịch. Hệ thống sẽ đánh dấu và ghi chú các hoạt động hoặc giao dịch có độ chênh lệch so với mức bình thường, từ đó so sánh để cảnh

báo khả năng có gian lận xảy ra. Từ thanh đo rủi ro được xây dựng, AI phân loại theo mức độ nghiêm trọng và xác suất xảy ra gian lận. Vì vậy, ứng dụng công nghệ AI giúp phát hiện các bất thường trong dữ liệu kế toán, đưa ra cảnh báo giúp phòng ngừa các hành vi gian lận hiệu quả hơn.

Thách thức:

Yêu cầu về kỹ năng: Nhân lực ngành kế toán cần trang bị thêm các kỹ năng về AI, phân tích dữ liệu, lập trình và cách xử lý ngôn ngữ tự nhiên để có thể làm việc hiệu quả với các công cụ AI. Việc áp dụng các công nghệ, các công cụ hỗ trợ AI đòi hỏi nền tảng công nghệ vững chắc. Kinh nghiệm sử dụng phần mềm kế toán trở thành yêu cầu cơ bản của kế toán viên. Ngoài ra, việc duy trì sự linh hoạt và khả năng thích ứng với các công nghệ mới và nhanh chóng học cách sử dụng chúng một cách hiệu quả là điều cần thiết để duy trì khả năng cạnh tranh.

Thay đổi mô hình làm việc: khi ứng dụng AI vào công tác kế toán sẽ giúp tự động hóa các quy trình kế toán nhằm giảm thiểu sai sót, tiết kiệm thời gian, giúp nhân lực ngành kế toán tập trung vào những nhiệm vụ phức tạp hơn, đòi hỏi sự phân tích và sáng tạo hơn. AI hỗ trợ nhân lực ngành kế toán trong việc tự động hóa các quy trình cung cấp dữ liệu đầu vào, tuy nhiên việc lựa chọn cách thức nhập liệu, độ chi tiết và chuẩn hóa của dữ liệu lại do chính họ quyết định. Để AI có thể cung cấp kết quả phân tích dữ liệu hiệu quả yêu cầu việc cung cấp dữ liệu đầu vào chất lượng cao là yếu tố cốt lõi. Nhân lực ngành kế toán cần đảm bảo dữ liệu phải chính xác tuyệt đối để đảm bảo tính tin cậy, đầy đủ, phải được chuẩn hóa và thống nhất theo một định dạng chung để dễ dàng xử lý và phân tích. Dựa trên kinh nghiệm cá nhân, độ am hiểu về doanh nghiệp, nhân lực ngành kế toán đóng vai trò chuyên gia khi đưa vào các trọng số của dữ liệu, giúp kết quả phân tích của AI có tính ứng dụng cao hơn. Trước tính năng dự báo gian lận của AI, kết quả phân tích, các báo cáo, nhân lực ngành kế toán luôn cần có tư duy phản biện để nhận định về tính chính xác của sản phẩm đầu ra.

Nhà trường nên cập nhật chương trình đào tạo ngành kế toán, bổ trợ thêm các kiến thức về AI, các xu hướng ứng dụng AI vào công tác kế toán, phân tích dữ liệu, lập trình vào chương trình đào tạo.

Song song với nâng cao năng lực chuyên môn, Trường nên xây dựng các câu lạc bộ, lồng ghép vào chương trình học để đào tạo các kỹ năng mềm cho sinh viên như tư duy phản biện, khả năng làm việc nhóm, nâng cao năng lực giao tiếp, cách xử lý ngôn

ngữ tự nhiên để giao tiếp với AI nhằm thích ứng với môi trường làm việc mới. Đặc biệt, ưu thế của con người so với công nghệ AI ở chỗ con người được nuôi dưỡng trong môi trường văn hóa, xã hội, từ đó hình thành hệ thống giá trị và đạo đức riêng. Điều này giúp chúng ta đánh giá tình huống một cách toàn diện và đưa ra quyết định phù hợp với các chuẩn mực đạo đức. Vì vậy, đạo đức nghề nghiệp luôn được ưu tiên giảng dạy từ trước đến nay, trong bối cảnh ứng dụng công nghệ AI thì môn học này cần được cập nhật và cải tiến.

Xây dựng mối quan hệ hợp tác với doanh nghiệp: Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Vinh là cơ sở giáo dục đại học theo định hướng nghề nghiệp ứng dụng, trong những năm vừa qua Trường đã rất chú trọng trong việc kết nối, xây dựng mối quan hệ hợp tác với doanh nghiệp để các sinh viên được thực tập và làm việc trong môi trường thực tế, nắm bắt được những nhu cầu của doanh nghiệp và thị trường. Tuy nhiên, với tốc độ phát triển không ngừng của công nghệ AI, việc kết nối, xây dựng mối quan hệ hợp tác với doanh nghiệp cần sâu rộng hơn.

2.2. Các giải pháp đào tạo

Tích hợp AI vào chương trình học: Giới thiệu sinh viên về các khái niệm cơ bản liên quan đến công nghệ AI, xu hướng ứng dụng AI vào công tác kế toán để sinh viên xác định cơ hội cũng như nguy cơ nghề nghiệp khi sử dụng AI. Trau dồi thêm các kỹ năng phân tích sâu dữ liệu, ngôn ngữ lập trình và cách sử dụng ngôn ngữ tự nhiên để ứng dụng AI vào công tác kế toán nói riêng, cũng như đời sống nói chung. Ngoài chương trình học, các buổi ngoại khóa, hội thảo, workshop về ứng dụng AI trong kế toán mời các chuyên gia, doanh nghiệp, giảng viên, cựu sinh viên và chính các sinh viên cùng thảo luận và chia sẻ kiến thức là nơi kiến thức và thông tin về AI trong công tác kế toán được cập nhật, linh hoạt cách trình bày. Đề xuất các đề tài nghiên cứu liên quan đến ứng dụng AI vào giải quyết các vấn đề cụ thể trong công tác kế toán.

Trang bị điều kiện để sinh viên chủ động trong việc học tập: Trang bị các phần mềm, các khóa học trực tuyến về AI và kế toán để sinh viên thực hành và tự nghiên cứu. Việc tự học là yếu tố then chốt trong bối cảnh AI ứng dụng vào mọi mặt của cuộc sống, Trường đầu tư hỗ trợ trang thiết bị để sinh viên đầy đủ điều kiện để có thể tự học tập và xây dựng kiến thức bổ trợ. Bên cạnh đó, để khuyến khích khả năng tự tìm hiểu và nghiên cứu, Trường tổ chức các cuộc thi, dự án để sinh viên ứng dụng kiến thức đã học.

Hợp tác với doanh nghiệp: Tổ chức các buổi tọa đàm, hội thảo với doanh nghiệp. Mời các chuyên gia từ doanh nghiệp đến giảng dạy. Tạo cơ hội cho sinh viên thực tập tại các doanh nghiệp. Quá trình xây dựng chương trình đào tạo lấy ý kiến tham khảo, đề xuất từ các doanh nghiệp. Kí kết các hợp đồng đào tạo với doanh nghiệp để đảm bảo chất lượng đầu ra phù hợp với yêu cầu của doanh nghiệp.

3. Kết luận

AI là một công nghệ đang phát triển nhanh chóng với tiềm năng thay đổi sâu sắc cuộc sống của chúng ta. Việc đào tạo nhân lực ngành kế toán tại Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Vinh trong bối cảnh ứng dụng trí tuệ nhân tạo vào công tác kế toán cần liên tục cập nhật xu hướng. Nhân lực ngành kế toán sau khi tốt nghiệp thuần thục một bộ kỹ năng đa dạng kết hợp năng lực kỹ thuật với nguyên tắc lấy con người làm trung tâm. Việc ứng dụng AI trong khi vẫn nắm giữ các kỹ năng thiết yếu như thành thạo công nghệ, phân tích dữ liệu, tư duy phản biện và ra quyết định có đạo đức giúp nhân lực ngành kế toán vượt qua

những thay đổi và thách thức năng động. Hơn nữa, việc thúc đẩy cam kết học tập liên tục đảm bảo luôn đi đầu trong đổi mới và duy trì sự phù hợp là yếu tố tiên quyết giúp nhân lực ngành kế toán ứng dụng trí tuệ nhân tạo vào công tác kế toán chứ không phải bị đào thải bởi chính trí tuệ nhân tạo.

Tài liệu tham khảo

1. Artificial Intelligence in Accounting and Auditing; Miklos A. Vasarhelyi & Alex Kogan, 1998.
2. Nguyễn Hữu Phú & Hồ Thị Phi Yến (2022), *Tác động của trí tuệ nhân tạo (AI) và blockchain đến ngành nghề kế toán, kiểm toán trong tương lai*, Tạp chí khoa học và công nghệ Đại học Duy Tân.
3. Artificial Intelligence (AI) in Accounting & Auditing: A Literature Review, Ahmed Rizvan Hasan, Open Journal of Business and Management, Vol.10 No.1, January 29, 2022.
4. Nguyễn Thị Hoàng Yến (2024), *Áp dụng trí tuệ nhân tạo (AI) trong công tác kế toán tại Việt Nam*, Tạp chí kinh tế và dự báo.

Nâng cao kỹ năng nói cho sinh viên..... (tiếp theo trang 103)

Thứ ba, áp dụng phương pháp dạy học cho từng nhóm đối tượng, để phù hợp với nhu cầu cho từng cá nhân. Giúp sinh viên đánh giá đúng năng lực của bản thân, mục tiêu mình đưa ra để cùng đi đến đích đến là hoàn thiện các kỹ năng. Có phương pháp phù hợp, hấp dẫn người học, làm cho người học cảm thấy hứng thú khi đến với hôm học, bài giảng.

Cũng nên nhớ rằng, để nâng cao kỹ năng nói tiếng Hàn cho sinh viên, việc kết hợp phương pháp truyền đạt của người dạy, môi trường luyện tập và ý thức học tập của người học rất quan trọng. Để học tốt một ngoại ngữ đặt biệt như tiếng Hàn Quốc, sinh viên cần chăm chỉ, kiên trì, bền bỉ, lựa chọn phương pháp học thích hợp với tùy trình độ tương ứng của bản thân cũng như sự tận tình, nhiệt huyết định hướng của giảng viên để người học có thêm hứng thú hơn trong việc nâng cao nhận thức quan trọng của kỹ năng nói trong quá trình học tiếng Hàn. Với những đề xuất trên tác giả hy vọng đây cũng là những phương pháp, tài liệu hữu ích giành cho người dạy và học tiếng Hàn tại chương trình ngôn ngữ Hàn thuộc trường Đại học Thủ Dầu Một.

5. Kết luận

Kỹ năng nói có thể nói là có vai trò hết sức quan trọng trong quá trình học ngoại ngữ đặt biệt là tiếng Hàn. Vì kỹ năng nói của tiếng Hàn có liên quan đến

các kỹ năng khác như nghe hiểu, đọc hiểu và viết. Đề tài mà tác giả nghiên cứu nhằm khám phá những khó khăn thực tế mà sinh viên chuẩn bị ra trường gặp phải. Qua cuộc khảo sát cũng như quá trình giảng dạy thì những khó khăn chủ yếu mà sinh viên gặp phải khi học liên quan nhiều đến kiến thức ngôn ngữ còn hạn chế, vốn từ và ngữ pháp vẫn chưa nắm vững, thời lượng thực hành còn hạn chế, hơn nữa vẫn còn rất nhiều hạn chế về tâm lý, tự ti mỗi khi thực hành nói. Để khắc phục những khó khăn trên, bài nghiên cứu của tác giả cũng đề xuất một số giải pháp thích hợp để việc học và thực hành kỹ năng nói của sinh viên được tích cực hơn và hiệu quả hơn trong lớp học cũng như những buổi thực tế tại các doanh nghiệp Hàn Quốc.

Tài liệu tham khảo

1. Thái Trí Dũng, *Kỹ năng giao tiếp và thương lượng trong kinh doanh*, NXB Thống kê.
2. Chu Văn Đức (2005), *Giáo trình Kỹ năng giao tiếp*, NXB Hà Nội.
3. Bygate (2018), *Speaking*, Oxford University Press.
4. Glenn Fulcher (2003), *Testing Second Language Speaking*, Routledge.
5. Richards, J.C. (2006), *Communicative Language Teaching Today*, New York: Cambridge University Press.